

Janina Repelewska-Pękalowa
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
Instytut Nauk o Ziemi
Zakład Geomorfologii
20-033 Lublin, ul. Akademicka 19

SESJA POLARNA INSTYTUTU NAUK O ZIEMI UMCS „PROBLEMY ŚRODOWISKA NATURALNEGO ARKTYKI”

Pod koniec listopada 1994 r. odbyła się w Lublinie doroczna, dziewiąta już, Sesja Polarne Instytutu Nauk o Ziemi UMCS. Sesja ta była kolejnym spotkaniem na którym prezentowano prace powstałe w wyniku badań prowadzonych poza kołem polarnym. Początkowo Sesje miały charakter sprawozdawczy dotycząc jedynie Wypraw UMCS na Spitsbergen. Z czasem jednak ich program uległ zmianom: zapraszano do współuczestnictwa kolegów-polarników z innych ośrodków prowadzących badania na Spitsbergenie. Została także rozszerzona ich problematyka w związku z prowadzeniem badań w obrębie Arktyki Rosyjskiej.

Listopadowe spotkanie zgromadziło oprócz lubelskich polarników i sympatyków polarystyki, także gości z innych ośrodków. Między innymi przybyli na Sesję: dr Wiesława Ewa Krawczyk z Uniwersytetu Śląskiego, doc. Jan Chochorowski, doc. Stefan Skiba i mgr Adam Krawczyk z Uniwersytetu Jagiellońskiego, doc. Olgierd Różycki z Akademii Rolniczej w Szczecinie, a także prof. Vadim Starkov z Moskwy i dr Gennadyi Tarasov z Murmańska. Na podkreślenie zasługuje liczny udział studentów lubelskich uczelni.

Program Sesji tradycyjnie przede wszystkim oddawał głos gościom. Organizatorów reprezentowała naukowa młodzież, ci którzy po raz pierwszy przekroczyli polarny krąg, członkowie Wypraw na Spitsbergen i do Arktyki Rosyjskiej z roku 1993 i 1994.

Wygłoszono 11 referatów spośród których większość stanowiła pokłosie badań prowadzonych na Spitsbergenie. Dotyczyły one między innymi: denudacji chemicznej zlewni Fugleberget (Wiesława E. Krawczyk) i zgrupowania faunistycznego dna skalistego (Olgierd Różycki) – w rejonie Hornsundu oraz stanu pogody (Anna Bilik), warunków formowania równin sandrowych na przedpolu lodowców (Justyna Warowna) i rozwoju klifów morskich pod wpływem procesów peryglacialnych (Krzysztof Zybala), a także zanieczyszczeń strefy brzegowej (Paweł Czubla) – w rejonie Bellsundu.

Znaczący blok tworzyły referaty o badaniach prowadzonych w Arktyce Rosyjskiej, a między innymi nt.: „Wykopaliska w miejscu zimowania W. Barentsa na Nowej Ziemi” (Vadim Starkov), „Gleby strefy tundrowej północnej części półwyspu Kola” (Stefan Skiba), „Paleohydrograficzne aspekty zlodowacenia Weichselian w rejonie Morza Barentsa” (Jurij Samoilovich, Gennadyi Tarasov i Gennadyi Matishov), „Wstępne badania nad zawartością izotopów alfa-pro-

mienistych w próbach z rejonu Morza Barentsa” (Andrzej Komosa, Marta Szymula, Jerzy Szczypa) oraz „Tektonika okolic Dalnych Zielenców na Półwyspie Kola” (Wojciech Zglobicki).

Wąskie ramy czasowe Sesji nie pozwoliły na bezpośrednią prezentację zgłoszonych referatów. Zostały one wszystkie opublikowane w kolejnym tomie specjalnego wydawnictwa UMCS „Wyprawy Geograficzne na Spitsbergen”, który podobnie jak poprzednie zdobią linoryty Zbigniewa Józwika: przyrodnika, grafika i polarnika. Na tom ten o objętości 202 stron składa się 25 artykułów i komunikatów w angielskiej wersji językowej (ze streszczeniami w języku polskim).

Andrzej A. Marsz

Wyższa Szkoła Morska

Katedra Meteorologii i Oceanografii Nautycznej

80-225 Gdynia, Al. Zjednoczenia 3

IV OGÓLNOPOLSKIE SEMINARIUM METEOROLOGII I KLIMATOLOGII POLARNEJ

W dniach 15 i 16 kwietnia 1994 roku pod auspicjami Komisji Meteorologii i Klimatologii Polarnej Komitetu Badań Polarnych PAN, odbyło się w Gdyni, kolejne, IV Ogólnopolskie Seminarium Meteorologii i Klimatologii Polarnej. Organizatorem Seminarium była Katedra Meteorologii i Oceanografii Nautycznej Wydziału Nawigacyjnego Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni.

Seminarium zgromadziło 26 uczestników, reprezentujących różne ośrodki naukowe kraju (UMK Toruń, UMCS Lublin, Uniw. Wrocławski, Uniw. Warszawski, Uniw. Szczeciński i Uniw. Gdański, Instytut Oceanologii PAN, IG i PZ PAN Warszawa, IMGW Gdynia i Warszawa oraz WSM w Gdyni).

Wygłoszono łącznie 17 referatów i komunikatów, prezentujących wyniki badań nad zagadnieniami meteorologii, klimatologii i glaciologii obu stref polarnych – Arktyki i Antarktyki.

Tematyka dotycząca Arktyki koncentrowała się wokół różnych aspektów i przejawów zmian klimatu tego obszaru (zmiennosc cyrkulacji, zmienność zlodzenia, procesy deglacjacji, etc.). Niezależnie od zastosowanych metod badawczych, niemal wszyscy referenci byli zgodni, iż brak jest obecnie dowodów na występowanie wyraźnych trendów zmian klimatu w Arktyce, które mogłoby być związane z występowaniem efektu cieplarnianego.

Zagadnienia dotyczące Antarktyki koncentrowały się głównie wokół charakterystyki niektórych elementów klimatycznych i przebiegu procesów pogodowych w rejonie Stacji Arctowskiego na Szetlandach Południowych (synoptyczne